

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра методики викладання іноземних мов
Кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням
**ІНСТИТУТ КОНФУЦІЯ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**
**УНІВЕРСИТЕТ МАРІЇ СКЛОДОВСЬКОЇ-КЮРІ, ЦЕНТР ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ І
КУЛЬТУРИ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОЇ ДІАСПОРИ ТА ІНОЗЕМЦІВ (ПОЛЬЩА)**
МІЖНАРОДНИЙ МЕТОДИЧНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР
DINTERNAL EDUCATION (PEARSON EDUCATION) UKRAINE

МАТЕРІАЛИ

V (IX) Міжнародної науково-практичної конференції
«ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ»

НПУ імені М. П. Драгоманова

26 жовтня 2022 р.

КИЇВ – 2022

УДК 371.3:811.161.1.+82

Т 11

*Рекомендовано до друку
науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова
(протокол №2 від 16 листопада 2022)*

Редакційна колегія:

<i>ЗЕРНЕЦЬКА А.А.</i>	доктор філологічних наук, професор;
<i>НІКОЛАЄНКО В.В</i>	кандидат педагогічних наук, доцент;
<i>БЛИНОВА І.А.</i>	кандидат філологічних наук, доцент;
<i>БРЕСЛАВЕЦЬ Н.О.</i>	кандидат педагогічних наук, доцент;
<i>ВІТЧЕНКО А.Ю.</i>	кандидат педагогічних наук, доцент;
<i>ХИЖУН Я.В.</i>	кандидат філологічних наук, доцент;
<i>ВОЗНЮК Л.А.</i>	викладач

Т 11   **Теорія і технологія іншомовної освіти:** матеріали V (IX) Міжнародної науково-практичної конференції 26 жовтня 2022 р. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. 105 с.

ISBN 978-966-931-138-2

Збірник присвячений актуальним проблемам методики викладання іноземних мов у вищій та середній школі. Розглядаються різні аспекти сучасних лінгвістичних досліджень.

Призначений для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, студентів-філологів.

УДК 371.3:811.161.1.+82

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Методика навчання іноземній мові впродовж багатьох років спиралась на дослідження в області психології. Це не випадково, оскільки засвоєння іноземної мови є складним психологічним процесом. Будь-яка методика навчання базується на певній психологічній теорії, яка й визначає основні підходи до навчання.

Іншомовна мовленнєва діяльність здійснюється в ході процесів сприйняття (аудіювання, читання) і відтворення (говоріння і письма) усного і писемного мовлення.

Щоб оволодіти фонетичними явищами мовлення для сприйняття і диференціації звуків, необхідно виявляти стійкість і достатній обсяг уваги, а при запуску мовленнєворухового апарату – розподіл, і в моменти домінування сприйняття або відтворення звука – переключення уваги. Процеси сприйняття і диференціації звуків можуть бути успішними за умови, якщо вони будуть усвідомленими. Майже кожна буква в англійській мові має кілька варіантів звучання. Кінестетичний сигнал виникає як наслідок порівняння зі сприйнятим і еталонним сигналами. Утворення кінестетичного сигналу, від якого залежить адекватність артикуляційної дії, має відбуватись у прослуховуванні звуків у всіх їх варіантах і систематичних тренуваннях у швидкому відтворенні звуків. Отже, запуск цього апарату можливий лише при уважному і усвідомленому сприйнятті і диференціюванні акустичних образів, які зберігаються в пам'яті і виникають у процесі мислення.

Щоб оволодіти читанням іншомовного тексту необхідно вчитися аналізувати структуру речень, розпізнавати основні граматичні форми слів, визначати їх контекстне значення. Важливо розрізнати письмовий мовленнєвий потік на синтагми і досягати розуміння їх змісту. Сприйняття граматичної структури речень, форм слів тими, хто вивчає мову, здійснюється при умові виявлення достатнього обсягу і стійкості уваги. Коли інформативні слова співвідносяться зі значеннями, що встановлюються в результаті перекладу, суб'єкт засвоєння іншомовного мовлення обов'язково активізує в собі такі властивості уваги, як переключення і розподіл, а далі переходить до з'ясування відповідних логічних зв'язків між словами і змістом речення в цілому, що потребує активізації мислення на вербальному рівні. За наявності завдання до прочитаного тексту (вибрати певну інформацію, відшукати в тексті слова, вирази, спираючись на текст, дати відповіді на запитання), необхідним є не лише стійкість й переключення уваги, а й розподіл, особливо пізніше, коли завдання стають більш різноманітними, складними, збільшується обсяг інформації в тексті, що також потребує розвиненого обсягу уваги. Якщо завдання

ускладнюються (наприклад, студентам необхідно зрозуміти значення слова з контексту, скласти план до тексту, або ж запитання до тексту поставлені таким чином, що відповісти на них можна не просто виписавши речення з тексту, а зрозумівши головну думку і дати відповідь своїми словами), то виконання їх вимагає від студентів добре розвинутого мислення.

Вибір англійської структури речення потребує оволодіння різними граматичними моделями та побудови різних видів речень. А для цього необхідно систематично слухати іншомовне мовлення, багато читати текстів, постійно працювати над практичним використанням граматичних правил, що не може відбуватись без основних властивостей уваги та мислення. Виконуючи завдання попарно, студенти виявляють взаємоконтроль, що є підґрунтям для виникнення самоконтролю, оскільки вони виправляють одне одного. Тут також задіяні всі властивості уваги не лише того, хто говорить, але й того, хто слухає. Отже, в усному мовленні у студентів має бути розвинена увага як дія контролю за граматику і лексичним вибором, а також увага в сприйманні, зокрема її стійкість, переключення, розподіл і обсяг.

Функції контролю властивості уваги виконують і при оволодінні писемним мовленням, оскільки воно формується і оформляється за допомогою усного мовлення. Мислення того, хто вивчає мову, бере участь в утворенні задуму (програмуванні) письмового викладу. Разом з увагою воно бере участь у реалізації програми і зіставленні. У писемному і усному мовленні необхідним є вживання граматики. На нашу думку, у засвоєнні граматичного матеріалу задіяні сприймання, пам'ять, мислення (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення), а також увага (обсяг, розподіл, переключення і стійкість).

У засвоєнні лексичного матеріалу важливими є обсяг уваги, пам'ять а також мислення, оскільки студенти порівнюють і співставляють лексичні одиниці один з одним та з рідною мовою.

Таким чином, зазначені властивості уваги у процесі засвоєння іноземної мови актуалізуються та організують і контролюють сприймання інформації, її осмислення, запам'ятовування і збереження та утворення навичок продуктивного відтворення засвоєного матеріалу. Проте, у процесі засвоєння іноземної мови не лише увага як така забезпечує виконання зазначених функцій, а їх якість залежить від організованості особистості студента та глибокого мислення.

Література

1. Artomova, Y., Blynova, I., Breslavets, N., & Vasylenko, O. Characterological Features of Innovative Education. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14 (1Sup1), 2022. Pp. 386–403.